

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2011-356
d.d. 20 december 2011**

(prof. mr. M.M. Mendel, voorzitter, mr. E.M. Dil – Stork en drs. W. Dullemond, leden,
en mr. S.N.W. Karreman, secretaris)

Samenvatting

Beleggingsverzekering uit 1998. Uit de offerte en het polisblad kon het voor Consument voldoende duidelijk zijn dat het prognosebedrag van f 129.983,- alleen behaald zou worden bij een prognoserendement van 9%. Een rendement van 9% was ten tijde van het tot stand komen van deze verzekering niet ongebruikelijk.

Het kon voor Consument uit de hem vanaf 1999 toegezonden overzichten voldoende duidelijk zijn hoe de waarde van zijn beleggingsverzekering zich ontwikkelde.

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- de door partijen met de Ombudsman Financiële Dienstverlening gevoerde correspondentie;
- het verzoek tot geschilbeslechting, ontvangen 24 mei 2011, met bijlagen;
- het antwoord van Aangeslotene d.d. 15 september 2011 met bijlagen;
- de repliek van Consument d.d. 3 oktober 2011 met bijlagen;
- de dupliek van Aangeslotene d.d. 20 oktober 2011;
- de pleitaantekeningen, door Consument overgelegd tijdens de hierna te noemen mondelinge behandeling op 28 november 2011.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op maandag 28 november 2011.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- Consument heeft met ingang van 2 maart 1998 door de bemiddeling van Aangeslotene bij een verzekeraar een beleggingsverzekering met als einddatum 2 maart 2013 afgesloten.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- Een offerte van 4 februari 1998 van Aangeslotene gaat uit van een prognosekapitaal van f 129.983,- op basis van een prognoserendement van 9%. Deze prognose is gebaseerd op een matig offensief beleggingsprofiel.
- Blijkens een portefeuilleoverzicht van 7 januari 2011 bedroeg de waarde van de polis per 31 december 2010 € 20.849,09.

3. Geschil

3.1 Consument vordert: 50% van het negatieve verschil tussen het prognosekapitaal van € 59.000,- en het in 2013 uit te keren kapitaal.

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- Aangeslotene is uitgegaan van een prognoserendement van 9% bij een matig offensief beleggingsprofiel. Consument is bij zijn beleggingskeuze daarvan in zeer geringe mate afgeweken. Dit had niet tot een ander prognoserendement kunnen leiden. Bovendien heeft Aangeslotene niet een ander prognoserendement genoemd. Gewaarschuwd voor de mogelijke gevolgen van zijn andere keuze heeft zij hem evenmin. Zij heeft gewoonweg de beleggingskeuze van Consument aanvaard.
- Consument beoogde met deze verzekering na 15 jaar zijn hypotheek voor een belangrijk deel af te lossen. Aangeslotene was met dit doel bekend, maar heeft hem er nimmer op gewezen dat dit doel zeer waarschijnlijk niet gehaald zou worden. Zij is dus ernstig tekortgeschoten in haar maatschappelijke zorgplicht om hem tijdig daarover te informeren. Zij heeft hem nooit geadviseerd om te switchen. In de hem sinds 2004 door Aangeslotene toegezonden overzichten heeft zij de kolom 'Aanbevolen verdeling (%) bij uw beleggingsportefeuille' niet ingevuld. In de hem door haar toegezonden overzichten van 1999 – 2004 was al helemaal geen sprake van een aanbevolen verdeling of een analyse door Aangeslotene. In de waardeoverzichten vanaf 2009 ontbreekt de kolom 'Doelkapitaal'. Volgens uitspraak GCHB 2010-390 van de Commissie van Beroep rust op de consument in beginsel niet de verplichting om ontbrekende informatie op te vragen die een verzekeraar uit eigen beweging moet verschaffen.
- Bij het einde van de verzekering zal Consument circa € 30.000,- aan premie (inclusief een gematigde rente) hebben ingelegd. Bij een optimistische beursontwikkeling in 2011 en 2012 zal het uit te keren kapitaal circa € 24.000,- of € 25.000,- bedragen. In plaats van een rendement van 9% zal het resultaat dan negatief zijn. Een nieuw prognoserendement heeft Consument echter nimmer van Aangeslotene ontvangen.
- Daarbij komt dat Aangeslotene gedurende de looptijd van de verzekering veel wijzigingen in de beleggingsfondsen heeft aangebracht. Consument heeft echter niet vernomen dat dit heeft geleid tot een ander risicoprofiel en mocht er dus vanuit gaan dat het risicoprofiel ongewijzigd is gebleven.
- Inderdaad brengt beleggen risico's mee. Onredelijk is echter dit risico volledig bij hem te leggen. Redelijk is dat het risico tussen hem en Aangeslotene gelijkelijk wordt verdeeld, dit gezien de hiervoor beschreven feiten en omstandigheden.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.

- In de offerte van 4 februari 1998 heeft Aangeslotene aan Consument een gespecificeerd beleggingspakket aangeboden op basis van een matig offensief beleggingsprofiel. Enkele dagen later gaf Consument aan dat hij wilde afwijken van het door Aangeslotene geadviseerde profiel door minder in obligaties en meer in aandelen te beleggen. Het beleggingsprofiel is daardoor risicovoller geworden. Algemeen bekend is dat beleggen in aandelen meer risico oplevert dan beleggen in obligaties. Aangeslotene gaat ervan uit dat deze afwijking heeft plaatsgevonden na het adviesgesprek omtrent de af te sluiten verzekering. Als Aangeslotene toen een nieuw prognoserendement zou hebben opgesteld op basis van het door Consument feitelijk gekozen beleggingspakket, zou dit waarschijnlijk hoger dan 9% zijn geweest. Dan zou het verschil met het werkelijke rendement nog groter zijn geweest dan bij het gehanteerde prognoserendement van 9%. Bovendien zou het nieuwe prognoserendement Consument niet op andere gedachten hebben gebracht. Van voorzichtigheid getuigde het voorts om niet van een hoger rendement uit te gaan. Overigens zou met de door Aangeslotene geadviseerde fondsen de prognose van destijds ook niet zijn gehaald.
- Aangeslotene heeft Consument al in de offerte voor de verzekering erop gewezen dat beleggen risico's meebrengt. Bovendien vermeldt de offerte slechts een prognoserendement en geen gegarandeerd rendement. Consument wist dat een rendement van 9% behaald moest worden. Dat percentage was toen realistisch. Uit de hem in de loop der jaren toegezonden overzichten kon hij afleiden in hoeverre het beoogde rendement werd behaald. De kolom 'Aanbevolen verdeling (%) bij uw beleggingsportefeuille' is inderdaad niet ingevuld, omdat het door Consument gekozen risicoprofiel niet overeenkwam met een matig offensief beleggingsprofiel. Dan is toetsing aan dat profiel niet zinvol.
- Consument is al in de offerte en ook in een brief van 19 april 1999 gewezen op de mogelijkheid te switchen.
- De fondswijzigingen zijn niet door Aangeslotene aangebracht. Zij hebben te maken met samenvoegingen en naamswijzigingen van beleggingsfondsen.
- Aan het einde van de looptijd zal Consument € 21.498,22 aan investeringspremies hebben ingelegd. Dat het uiteindelijke rendement sterk zal afwijken van de geprognosticeerde waarde en wellicht zelfs negatief zal zijn is een normaal beleggingsrisico. Beleggen brengt risico's mee. Consument heeft zijn eigen keuzes gemaakt en had zich van het beleggingsrisico bewust moeten zijn. Aangeslotene ziet dan ook geen reden om een deel van het beleggingsrisico van Consument over te nemen.

4. Zitting

Ter zitting hebben partijen hun standpunten nader toegelicht.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

5. Beoordeling

5.1 In het midden kan blijven of het beleggingsprofiel van Consument is gewijzigd doordat hij bij het sluiten van de verzekering in geringe mate is afgeweken van het door Aangeslotene geadviseerde fondsenpakket. Immers:

Aangeslotene heeft Consument daar toen niet op gewezen. Zij heeft voorts betoogd dat die wijziging dan waarschijnlijk aanleiding zou zijn geweest tot het hanteren van een hoger (dan 9%) prognoserendement en dus tot een nog groter verschil met het werkelijke rendement. Tenslotte is van belang haar erkenning dat ook met het geadviseerde fondsenpakket het geprognosticeerde kapitaal niet gehaald zou zijn.

5.2 Blijkens de offerte van 4 februari 1998 voor de door Consument op basis daarvan vervolgens afgesloten beleggingsverzekering zijn de in de offerte genoemde prognosekapitalen gebaseerd op een prognoserendement, een 'verondersteld rendement', van 9% en is het prognosekapitaal bij in leven zijn van de verzekerde na 15 jaar f 129.983,-. Voorts vermeldt de offerte onder meer: 'Het uiteindelijke resultaat wordt bepaald door de waarde van de participaties na afloop van de verzekeringsduur.' Dienovereenkomstig bepaalt het polisblad van 12 augustus 1998 van deze beleggingsverzekering dat het verzekerd kapitaal bij in leven zijn van Consument op 2 maart 2013, respectievelijk bij zijn eerder overlijden, 'de waarde van de aan deze verzekering verbonden participaties' bedraagt, respectievelijk deze waarde vermeerderd met een opslag.

De Commissie is van oordeel dat op basis daarvan het voor Consument voldoende duidelijk kon zijn dat het resultaat van de door hem gesloten beleggingsverzekering afhing van het resultaat van de door hem gekozen beleggingen, en dat het bedrag van f 129.983,- alleen behaald zou worden als het prognoserendement van 9% zou worden behaald. De Commissie tekent hierbij aan dat het hanteren van een rendement van 9% ten tijde van het tot stand komen van deze verzekering niet ongebruikelijk was.

5.3 De Commissie is verder van oordeel dat het voor Consument uit de hem vanaf 1999 door de verzekeraar toegezonden overzichten voldoende duidelijk moet zijn geweest hoe de waarde van zijn beleggingsverzekering zich ontwikkelde en dat het hem derhalve niet kan zijn ontgaan dat bij deze waardeontwikkeling het behalen van het gestelde prognosekapitaal steeds minder waarschijnlijk werd. Gelet daarop kan het door Consument gedane beroep op uitspraak GCHB 2010-390 van de Commissie van Beroep, namelijk dat op de consument in beginsel niet de verplichting rust om ontbrekende informatie op te vragen die een verzekeraar uit eigen beweging moet verschaffen, hem niet baten.

5.4 Voor zover Consument zich erover beklaagt dat Aangeslotene hem niet heeft gewezen op de mogelijkheid om te switchen, constateert de Commissie dat Aangeslotene terecht heeft aangevoerd dat zij hem al in de offerte van 4 februari 1998 en ook in een brief van 19 april 1999 heeft gewezen op de mogelijkheid te switchen.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Het door Consument aan het slot van de Repliek geformuleerde verwijt dat Aangeslotene hem nooit heeft geadviseerd te switchen, staat op gespannen voet met de eigen rol die Consument als belegger in deze zaak heeft gespeeld en ontbeert mede daardoor een deugdelijk juridisch fundament.

5.5 Aangeslotene heeft dan ook terecht het standpunt ingenomen dat er geen reden is om een deel van het beleggingsrisico van Consument over te nemen.

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.